

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกปัจจุบัน ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประเทศไทย ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ปัญหาของสังคมไทยส่วนใหญ่ยังเป็นปัญหาพื้นฐานทางสังคมโดยทั่วไป คือ ปัญหาความรู้ ความจน ความเจ็บ ซึ่งส่งผลกระทบให้มีผู้กระทำผิดทางอาญาเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาที่สำคัญ ซึ่งพบว่ามีแนวโน้มสูงขึ้นทั้งด้านปริมาณและความรุนแรงดังมีปรากฏตามหน้าหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์และวิทยุ ซึ่งกรมราชทัณฑ์ รายงานจำนวนผู้ต้องขังในแต่ละปีและทำความผิดซ้ำก่อนข้างสูง เช่น ปี พ.ศ. 2546 มีผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำ 22,935 คิดเป็นร้อยละ 14.56 ปี พ.ศ. 2547 จำนวน 17,272 คน คิดเป็นร้อยละ 13.73 และปี พ.ศ. 2548 จำนวน 16,794 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 (กรมราชทัณฑ์, 2548) ซึ่งผลของอาชญากรรมได้สร้างความสูญเสีย และมีผลกระทบต่อความสงบสุข เศรษฐกิจและสังคมทั้งในด้านทรัพย์สิน เงินทอง หรือชีวิตร่างกาย รัฐบาลต้องสูญเสียงบประมาณจำนวนมากในการป้องกันปราบปราม และดำเนินการกับผู้ประกอบอาชญากรรม

ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกัน พ.ศ. 2510 เรือนจำมีภารกิจหลักสำคัญ 2 ประการ คือ การควบคุมผู้ต้องโทษมิให้หลบหนี และการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องโทษ ให้มีความพร้อมที่จะประพฤติตนเป็นพลเมืองดี มีความสามารถในการประกอบอาชีพสุจริต และอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้ด้วยดี มีการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังภายในเรือนจำ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บุคคลเหล่านั้นมีวิชาความรู้ตลอดจนมีความประพฤติที่ดี (จิตต์พิสุทธิ์ ศรีธรรมมา, 2548, หน้า 2) กรมราชทัณฑ์เล็งเห็นความสำคัญในการให้การศึกษาและพัฒนาจิตใจ ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ดำเนินการจัดการศึกษา ในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย การให้การศึกษาวิชาสามัญ ระดับต่าง ๆ การให้การศึกษาวิชาชีพ การพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง และการจัดบริการการศึกษาแก่ผู้ต้องขัง โดยให้มี ห้องสมุด เพื่อให้ผู้ต้องขังได้เกิดการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ซึ่งห้องสมุดเป็นสถานที่สนับสนุนการเรียนการสอนได้อย่างดีในทุกด้าน

ในฐานะที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีเป็นมหาวิทยาลัยของท้องถิ่น มีพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท และอ่างทอง ซึ่งในแต่ละจังหวัดมีเรือนจำที่มีผู้ต้องขังที่กระทำผิดต่าง ๆ กัน ความผิดที่มีผู้กระทำผิดจำนวนมาก คือความผิดเรื่องยาเสพติด เพื่อให้สังคมโดยรวมมีความเป็นอยู่อย่างสันติสุข จึงจำเป็นต้องพัฒนาสังคม ชุมชน และท้องถิ่น จึงเป็นความจำเป็นที่มหาวิทยาลัยต้องออกมาช่วยบริการวิชาการสู่สังคม โดยพัฒนา

ห้องสมุดเรือนจำจังหวัดลพบุรี เพื่อเป็นการให้การศึกษา ทั้งในระบบ หรือนอกระบบ ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของมหาวิทยาลัย เพื่อจะได้เป็นสถานที่ที่ผู้ต้องขังสามารถมาอ่านหนังสือ มาพักผ่อน หาความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความตึงเครียด และได้รับความรู้เพื่อนำเป็นข้อคิดในการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกที่ดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะเป็นการคืนคนดีสู่สังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้ต้องขัง
2. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา ห้องสมุดเรือนจำกลางลพบุรี
3. เพื่อพัฒนาการจัดการห้องสมุดเรือนจำกลางลพบุรี ตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดเรือนจำกรมราชทัณฑ์
4. เพื่อให้บริการการอ่านแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางลพบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนาการจัดการห้องสมุดเรือนจำกลางลพบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ผู้ต้องขัง เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำกลางลพบุรี ระหว่างที่ทำการวิจัย คือ วันที่ 1 ตุลาคม 2551 – 30 กันยายน 2552
2. พัฒนาการจัดห้องสมุดเรือนจำจังหวัดกลางลพบุรี ตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดเรือนจำของกรมราชทัณฑ์ การจัดห้องสมุดประกอบด้วยประเด็นหลัก 8 ประเด็น คือ
 - 2.1 หน้าที่และความรับผิดชอบ
 - 2.2 การบริหารจัดการ
 - 2.3 อาคารสถานที่
 - 2.4 วัสดุ ครุภัณฑ์ห้องสมุด
 - 2.5 ทรัพยากรสารสนเทศ
 - 2.6 บริการสารสนเทศ
 - 2.7 บุคลากร
 - 2.8 งบประมาณ
3. บริการการอ่านสิ่งพิมพ์ : หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ
4. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
5. ประเมินและวิเคราะห์ผลความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง

ทฤษฎี สมมติฐาน (ถ้ามี) และกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

